

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
Кафедра ландшафтної архітектури та фітодизайну

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор ННІ лісового і
садово-паркового господарства

Роман ВАСИЛИШИН

« 25 » травня 2024 р.

«СХВАЛЕНО»

на засіданні кафедри
ландшафтної архітектури
та фітодизайну

Протокол № 14 від 17. 05 2024 р.

Завідувач кафедри

Олена КОЛЕСНІЧЕНКО

«РОЗГЛЯНУТО»

Гарант ОП

Ірина СИДОРЕНКО

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ЛІСОПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО»

Галузь знань 20 «Аграрні науки і продовольство»

Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма «Садово-паркове господарство»

ННІ лісового і садово-паркового господарства

Розробник: Кушнір А.І. – доцент, кандидат біологічних наук

Київ – 2024

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Лісопаркове господарство»

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітній ступінь		
Освітній ступінь	<i>Магістр</i>	
Спеціальність	206 – «Садово-паркове господарство»	
Освітня програма	«Садово-паркове господарство»	
Характеристика навчальної дисципліни		
Вид	обов'язкова	
Загальна кількість годин	120	
Кількість кредитів ECTS	4,0	
Кількість змістових модулів	2	
Курсовий проект (робота)	-	
Форма контролю	екзамен	
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання		
	денна форма навчання	заочна форма навчання
Рік підготовки	2024-2025	2024-2025
Семестр	1	1
Лекційні заняття	15 год	6 год
Практичні, семінарські заняття	30 год.	4 год.
Лабораторні заняття	немає	немає
Самостійна робота	75 год.	110 - год.
Індивідуальні завдання	немає	немає
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	3 год.	
—		

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення дисципліни є професійна підготовка фахівців садово-паркового господарства з питань організації лісопаркового господарства населених пунктах нашої країни.

У процесі вивчення дисципліни “Лісопаркове господарство” здобувачі повинні оволодіти теоретичними положеннями і здобути практичні навички створення високо естетичних, екологічно стійких лісопаркових насаджень різного функціонального призначення.

В результаті вивчення дисципліни здобувачі повинні знати:

- лісопаркові ландшафти, їх класифікацію та основні характеристики;
- роль лісопаркових насаджень у формуванні та естетичному оформленні населених пунктів;
- особливості влаштування лісопаркових насаджень для потреб рекреації;
- теоретичні основи ведення господарства в лісопарках.

Здобувачі повинні вміти:

- проектувати лісопаркові насадження та проводити усі необхідні розрахунки;
- застосовувати сучасні методи ведення лісопаркового господарства в населених пунктах України;
- розраховувати економічну ефективність ведення лісопаркового господарства.

Засвоєнню дисципліни сприяє вивчення декоративного садівництва, планування зеленого господарства, реконструкції та реставрації садово-паркових об'єктів, ландшафтного проектування тощо.

Набуття компетентностей:

загальні компетентності (ЗК)

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу;

ЗК 2. Здатність діяти в нестандартних ситуаціях, нести соціальну і етичну відповідальність за прийняття рішення;

ЗК 3. Здатність до саморозвитку, самореалізації, використання творчого потенціалу.

ЗК 4. Здатність до комунікації в усній і письмовій формах на державній та іноземних мовах для вирішення завдань професійної діяльності;

ЗК 5. Здатність керувати колективом у сфері професійної діяльності, толерантно сприймаючи соціальні, етнічні, конфесійні і культурні відмінності.

ЗК 6. Здатність розробляти та управляти проектами.

фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

СК 3. Здатність проектувати та реалізовувати заходи з інженерної підготовки території, будівництва, благоустрою, озеленення і утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини та девастрованих ландшафтів.

СК 4. Здатність до управління об'єктами садово-паркового господарства, їх функціонального використання, охорони, захисту та організації робіт з урбомоніторингу і інвентаризації об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини.

СК 5. Здатність складати кадастри зелених насаджень.

СК 6. Здатність організовувати і здійснювати державний контроль і нагляд за дотриманням правил утримання об'єктів садово-паркового господарства, об'єктів культурної спадщини.

СК 7. Здатність оцінювати розмір шкоди, заподіяної об'єктам садово-паркового господарства та об'єктам культурної спадщини при порушенні природоохоронного або містобудівного законодавства.

СК 8. Здатність проводити оцінку виробничих і невиробничих витрат на забезпечення якості, здійснювати технічний контроль, авторський нагляд за виробничою і проектною діяльністю в галузі садово-паркового господарства.

СК 9. Здатність контролювати виробничу і проектну діяльність в галузі садово-паркового господарства.

СК 10. Здатність здійснювати технічні розрахунки в проектах, техніко-економічне обґрунтування і функціонально-вартісний аналіз ефективності проєктованих заходів.

СК 11. Здатність прогнозувати наслідки, знаходити ефективні рішення в плануванні і реалізації проєктів з урахуванням наявних обмежень.

СК 12. Здатність організувати роботу команди фахівців, яка пов'язана із плануванням (або відновленням) міських територій, відкритих просторів, об'єктів садово-паркового господарства.

Програмні результати навчання навчальної дисципліни:

1. Обґрунтовувати технологічні процеси інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства;

2. Організовувати та здійснювати роботи з урбомоніторингу і інвентаризації на об'єктах садово-паркового господарства, природних і культурних ландшафтів та складання кадастру зелених насаджень;

3. Пропонувати та впроваджувати у виробництво сучасні технології вирощування садивного матеріалу: декоративних дерев, кущів, квіткових культур, газонних трав;

4. Оцінювати економічну ефективність пропонуваних рішень;

5. Пропонувати та організовувати еколого-біологічні та технологічні заходи створення та утримання об'єктів садово-паркового господарства,

природних і культурних ландшафтів;

6. Планувати і організувати роботи з інженерної підготовки території, будівництва і утримання об'єктів садово-паркового господарства природних і культурних ландшафтів;

7. Здійснювати ефективне управління об'єктами садово-паркового господарства, природними і культурними ландшафтами з урахуванням технологічних, правових, економічних, екологічних та інших аспектів;

8. Організувати роботу колективу виконавців проектів;

9. Презентувати результати виконаних досліджень в галузі садово-паркового господарства фахівцям і нефахівцям;

10. Розробляти проекти об'єктів озеленення, садово-паркового господарства та ландшафтної архітектури, реставрації та реконструкції об'єктів озеленення, культурної спадщини; проектувати зимові сади в інтер'єрах офісних і житлових будівель, озеленення покрівель, оранжерейні і тепличні комплекси;

11. Проектувати території площ, магістралей і вулиць, пішохідних зон, смуг відведення лінійних об'єктів, зон заміського відпочинку і туризму, лісопарків, територій лікарняних комплексів і курортів, санітарно-захисних зон, меліоративних деревних насаджень, реабілітації порушених ландшафтів техногенних територій;

12. Створювати об'єкти озеленення різного призначення та підбирати комплекс робіт по догляду за рослинами у насадженнях.

13. Організувати навчально-пізнавальну діяльність студентів.

14. Організувати та здійснювати підвищення кваліфікації і коучинг співробітників з інноваційної діяльності.

15. Організувати та виконувати просвітницьку природоохоронну діяльність серед населення.

2. ПРОГРАМА ТА СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ:

повного терміну денної (заочної) форми здобуття вищої освіти;

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин													
	денна форма							заочна форма						
	тижні	усього	у тому числі					усього	у тому числі					
			л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	
Змістовий модуль 1. ПРАВОВІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ ОСНОВИ ПРОЕКТУВАННЯ ЛІСОПАРКІВ														
Тема 1. ВСТУП. МІСЦЕ ДИСЦИПЛІНИ В СИСТЕМІ БІОЛОГІЧНИХ НАУК.		15	2	4			9		2	1				13
Тема 2. МІСТОБУДІВНІ ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ І ВЕДЕННЯ ЛІСОПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА		15	2	4			9		1					14
Тема 3. ОСНОВИ ПРОЕКТУВАННЯ ЛІСОПАРКІВ.		15	2	4			9		1					14
Тема 4. РОЗРОБКА ПРОЕКТНО-КОШТОРИСНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ДЛЯ ПРОЕКТУВАННЯ ЛІСОПАРКІВ		15	1	4			10			1				13
Разом за змістовим модулем 1		60	7	16			37	60	4	2				54
Змістовий модуль 2. ОСНОВИ ОРГАНІЗАЦІЇ БУДІВНИЦТВА ТА ВЕДЕННЯ ГОСПОДАРСТВА У ЛІСОПАРКАХ														
Тема 1. ОСНОВНІ МЕТОДИ БУДІВНИЦТВО ЛІСОПАРКІВ			2	3			10	16	1	1				14
Тема 2. ЛАНДШАФТНА РЕКОНСТРУКЦІЯ НАСАДЖЕНЬ ЛІСОПАРКІВ.			2	4			9	14						14
Тема 3. ФОРМУВАННЯ ЛІСОПАРКОВИХ ЛАНДШАФТІВ			2	3			10	14						14
Тема 4. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ЛІСІВ У ЛІСОПАРКАХ			2	4			9	16	1	1				14
Разом за змістовим модулем 2		60	8	14			38	60	2	2				56
<i>Усього годин</i>		120	15	30			75	120	6	4				110

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчення насаджень та аналіз ландшафтів лісопаркової зони м. Києва.	8
2	Вивчення нормативних документів, пов'язаних з проектуванням та створенням лісопаркових насаджень різного функціонального призначення.	8
3	Особливості добору асортименту дерев'янистих і трав'янистих рослин, які застосовуються в лісопаркових насадженнях.	6
4	Розробка ескізних проектів на створення лісопарків.	8
Усього		30

4. Теми самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Вивчити основні положення дисципліни та встановити її місце в системі біологічних наук.	9
2	Засвоїти містобудівні основи організації і ведення лісопаркового господарства в Україні.	9
3	Оволодіти основними методами проектування різних типів лісопарків.	9
4	Навчитися розробляти проектно-кошторисну документацію для різних типів лісопарків.	10
5	Засвоїти основні методи будівництва лісопарків для різних природних зон України.	10
6	Вивчити методи ландшафтної реконструкції насаджень лісопарків залежно від їх вікової структури та складу.	9
7	Засвоїти способи формування лісопаркових ландшафтів у різних природних зонах України.	10
8	Оволодіти особливостями організації охорони лісів у лісопарках різного породного складу та функціонального призначення.	9
Усього		75

5. Засоби діагностики результатів навчання:

- екзамен;
- модульні тести;
- реферати;
- захист практичних робіт.

6. Методи навчання:

- словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо);
- практичний метод (практичні заняття);
- наочний метод (метод ілюстрацій, метод демонстрацій);
- робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату);
- відеометод (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо);
- самостійна робота (виконання завдань);
- індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти.
- інші види.

7. Методи оцінювання:

- екзамен;
- усне або письмове опитування поточного матеріалу;
- модульне тестування;
- реферати, есе;
- захист практичних робіт;
- презентації та виступи на наукових заходах.

8. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти. Оцінювання знань здобувача вищої освіти відбувається за 100-бальною шкалою і переводиться в національні оцінки згідно з табл. 1 чинного «Положення про екзамени та заліки у НУБіП України»

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна та результати складання	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано

Для визначення рейтингу здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни $R_{\text{дис}}$ (до 100 балів) одержаний рейтинг з атестації (до 30 балів) додається до рейтингу здобувача вищої освіти з навчальної роботи $R_{\text{нр}}$ (до 70 балів): $R_{\text{дис}} = R_{\text{нр}} + R_{\text{ат}}$.

9. Навчально-методичне забезпечення

- електронний навчальний курс навчальної дисципліни (на навчальному порталі НУБіП України eLearn - <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3908>);
- конспекти лекцій та їх презентації (в електронному вигляді);
- підручники, навчальні посібники, практикуми;
- методичні матеріали щодо вивчення навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм здобуття вищої освіти:

1. Кушнір А. І. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни “*Лісопаркове господарство*” студентами із спеціальності “Садово-паркове господарство” / Кушнір А. І., Суханова О. А. К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2017. 76 с.

2. Кушнір А. І. Робочий зошит до виконання практичних робіт із дисципліни “*Лісопаркове господарство*” студентами ОС «Магістр» зі спеціальності 206 “Садово-паркове господарство” / Кушнір А. І., Суханова О. А. К. : ЦП «КОМПРИНТ», 2022. 61 с.

10. Рекомендовані джерела інформації

1. *Асортимент дерев, кущів та ліан для ландшафтного будівництва України* / Кузнецов С. І., Кушнір А. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В., Суханова О. А., Кузнецова М. С., Гончаренко Б. В. К. : ЦП «Компринт», 2020. 321 с.

2. *Асортимент дерев, кущів та ліан для озеленення в Україні* / Кузнецов С. І., Левон Ф. М., Пушкар В. В. К., 1989 . 187 с.

3. Білоус В. І. *Садово-паркове мистецтво*: Коротка історія розвитку та методи створення художніх садів / В. І. Білоус. К. : Наук. світ, 2001. 299 с.

4. Віткось-Гнах Каміль. *Інспекція дерев. Посібник для інспекторів стану дерев – базовий рівень* / К. Віткось-Гнах, Маріуш Криницькій, Беата Пахновська, Пйотр Тишко-Хмеловец, Зося Гагось. Чернівці : Друк Арт, 2023. 224 с.

5. *Краткий справочник архитектора: Ландшафтная архитектура* / Под ред. И. Д. Родичкина. К. : Будивельник, 1990. 336 с.

6. Кучерявий В.П. *Озеленення населених місць*: Підручн. Львів: Світ, 2005. 456 с.

7. Кушнір А. І. *Науково-методичні рекомендації “Технологічні особливості лікування і оздоровлення вікових та історичних дерев”* / Кушнір А. І., Суханова О. А., Кушнір І. Л. К. : Вид. центр НУБіП України, 2009. 48 с.

8. Кушнір А.І. *Енциклопедичний словник-довідник ландшафтника* / Кушнір А.І., Пушкар В.В., Суханова О.А., Вакулик І.І. К. : ЦП «Компринт», 2021, 720 с.

9. Кушнір А.І. *Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві (Частина І. Хвойні)* / Кушнір А.І., Суханова О.А. К. : ФОП Ямчинський, 2022. 180 с.

10. Кушнір А.І. *Агротехніка рослин у ландшафтному будівництві*

(Частина II. Листяні) / Кушнір А.І., Суханова О.А. К. : ЦП «Компринт», 2023. 825 с.

10. Лаптев А. А. *Справочник работника зеленого строительства* / Лаптев А. А., Глазачев Б. А., Маяк А. С. К. : Будивельник, 1984. 152 с.

11. *Порайонний асортимент дерев та кущів України* / Пушкар В. В., Кузнецов С. І., Левон Ф. М. Друк “ЦП “КОМПРИНТ””, 2013. 184 с.

12. *Рекомендації по догляду за міськими деревами на основі польських стандартів*. 2024. 148 с.

13. Родичкін І. Д. *Лісопарки України* / І. Д. Родичкін. К. : Будівельник, 1968. 168 с.

14. Романча Л. В. *Озеленение села* / Л. В. Романча. К. : Урожай, 1989. 184 с.

15. Тихонов В. І. *Озеленення міст і селищ* / Тихонов В. І., Петренко В. Ф., Садова В. А. К. : Будівельник, 1990. 208 с.

16. *Правила утримання зелених насаджень у населених пунктах України*. К., 2006. 47 с.

17. Пушкар В. В. *Ландшафтна архітектура, дизайн середовища, садово-паркове господарство : Термінологічний словник-довідник* / Пушкар В. В., Кушнір А. І., Суханова О. А., Вакулик І. І. К. : ЦП “Компринт”. 2019. 424 с.

18. Рубцов Л. И. *Деревья и кустарники в ландшафтной архитектуре. Справочник* / Л. И. Рубцов. К. : Наукова думка, 1977. 272 с.

19. Рубцов Л. И. *Проектирование садов и парков* / Л. И. Рубцов. М. : Стройиздат, 1979. 184 с.

20. Трошкіна О. А. *Основи містобудування: Навчальний посібник* / О. А. Трошкіна. К. : Вид. центр НУБіП України, 2010. 218 с.

Закони України:

- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про благоустрій населених пунктів» (2005 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про природно-заповідний фонд України» (1992 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про охорону культурної спадщини» (2004 р.)
- ЗАКОН УКРАЇНИ «Про регулювання містобудівної діяльності» (2011 р.)

Державні будівельні норми України, Державні стандарти України, Державні санітарні правила:

1. ДБН 360-92** *Планування і забудова міських і сільських поселень* (1993 р.)
2. ДБН Б.2.4-1-94 *Планування і забудова сільських поселень*
3. ДБН В.1.1-3-97. *Інженерний захист територій, будинків і споруд від зсувів і обвалів*
4. ДБН В.2.2-3-97 *Будинки та споруди навчальних закладів*
5. ДБН В.2.2-4-97 *Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів*
6. ДБН В.2.2-9-99 *Громадські будинки і споруди. Основні*

положення

7. ДБН В.2.3-5-2001 Вулиці та дороги населених пунктів
8. ДБН В.2.2-13-2003 Спортивні та фізкультурно-оздоровчі споруди
9. ДБН В.3.2-1-2004 Реставраційні, консерваційні та ремонтні роботи на пам'ятках культурної спадщини
10. ДБН В.3.2-1-2004 Реконструкція, ремонт, реставрація об'єктів невиробничої сфери
11. ДБН В.2.5-28-2006 Природне і штучне освітлення
12. ДБН В.2.3-15-2007 Автостоянки і гаражі для легкових автомобілів
13. ДБН В.2.3-4-2007 Автомобільні дороги.
14. ДБН Б.2.2-1-2008 Кладовища, крематорії та колумбарії.

Основи проектування

15. ДБН А.2.2-6-2008 Склад, зміст, порядок розроблення, погодження і затвердження науково-проектної документації для реставрації об'єктів нерухомої культурної спадщини
16. ДБН А.3.1-5-2009 Організація будівельного виробництва
17. ДБН Б.1.1-15:2012 Склад та зміст генерального плану населеного пункту
18. ДСТУ Б В.2.6-2:2009 Вироби бетонні і залізобетонні. Загальні технічні умови
19. ДБН В.2.2-17:2006 Доступність будинків і споруд для маломобільних груп населення
20. ДБН В.2.2-28:2010 Будинки адміністративного та побутового призначення
21. ДБН А.2.2-3-2014 Склад та зміст проектної документації на будівництво
22. ДБН Б.2.2-5:2011 Благоустрій територій
23. ДСТУ Б В.2.5-26:2005 Люки оглядових колодязів і дощоприймачі зливостічних колодязів. ТУ
24. ДСТУ Б А.2.4-6:2009 СПДБ. Правила виконання робочої документації генеральних планів
25. ДСТУ 3587-97 Автомобільні дороги, вулиці та залізничні переїзди. Вимоги до експлуатаційного стану
26. ДСП № 172-96 Державні санітарні правила розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів
27. ДСП № 173-96 Державні санітарні правила планування та забудови населених пунктів
28. ДСП 201-97 Державні санітарні правила охорони атмосферного повітря населених пунктів

Постанови Кабінету Міністрів України:

1. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Питання прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів» (2011 р.)

2. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Порядок визначення відновної вартості об'єктів благоустрою» (2006 р.)

3. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Порядок проведення інвентаризації земель» (2012 р.)

4. ПОСТАНОВА Кабінету Міністрів України «Про такси для обчислення розміру шкоди, заподіяної зеленим насадженням у межах міст та інших населених пунктів» (1999 р.)

Накази профільних міністерств і відомств:

1. НАКАЗ Державного комітету будівництва, архітектури та житлової політики України «Інструкція про порядок проведення технічної інвентаризації об'єктів нерухомого майна» (2001 р.)

2. НАКАЗ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Нормативи приживлюваності дерев і кущів при проведенні робіт з озеленення міст та інших населених пунктів України» (2005 р.)

3. НАКАЗ Державного комітету України з питань житлово-комунального господарства «Про затвердження Положення про порядок конкурсного відбору підприємств з утримання об'єктів благоустрою населених пунктів» (2005 р.)

4. НАКАЗ Державного комітету України із земельних ресурсів «Інструкція про встановлення (відновлення) меж земельних ділянок в натурі (на місцевості) та їх закріплення межовими знаками» (2010 р.)

5. НАКАЗ Держжитлокомунгоспу України «Порядок визначення вартості робіт з догляду за зеленими насадженнями в Україні» (2005 р.)

6. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Правила утримання насаджень у населених пунктах України» (2006 р.)

7. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Про затвердження Методики визначення обсягів фінансування на утримання 1 га зелених насаджень» (2007 р.)

8. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Методичні рекомендації щодо обліку зелених насаджень у населених пунктах України» (2006 р.)

9. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Інструкція з інвентаризації зелених насаджень у населених пунктах України» (2002 р.)

10. НАКАЗ Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України «Норми висіву насіння газонних трав для створення та ремонту газонів у населених пунктах України» (2006 р.)

11. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Порядок проведення ремонту та утримання об'єктів благоустрою населених пунктів» (2007 р.)

12. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Рекомендації з розроблення технологічних карт з утримання зелених насаджень» (2008 р.)

13. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Про затвердження Зразків Акта обстеження зелених насаджень, що підлягають видаленню, та Ордера на видалення зелених насаджень» (2006 р.)

14. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Методика визначення відновної вартості зелених насаджень в населених пунктах України» (2009 р.)

15. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Про систему моніторингу зелених насаджень у містах і селищах міського типу України» (2008 р.)

16. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Норми висаджування розсади квітково-декоративних рослин при створенні і ремонті квітників у населених пунктах» (2007 р.)

17. НАКАЗ Міністерства з питань житлово-комунального господарства України «Норми матеріальних витрат при утриманні зелених насаджень» (2008 р.)

18. НАКАЗ Міністерства охорони здоров'я України «Державні санітарні норми та правила утримання територій населених місць» (2011 р.)

19. НАКАЗ Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України «Технічні правила ремонту і утримання вулиць та доріг населених пунктів» (2012 р.)

Збірники нормативних документів у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів України:

1. Каталог будівельних норм та нормативних документів національного рівня у галузі будівництва та промисловості будівельних матеріалів України (станом на 1 січня щороку)

2. Перелік чинних в Україні нормативних документів у галузі будівництва та промислового будівництва матеріалів (станом на 1 січня щороку).